

Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

► **B**

NÕUKOGU DIREKTIIV 92/119/EMÜ,

17. detsember 1992,

millega seatakse sisse üldised ühenduse meetmed teatavate loomahaiguste tõrjeks ja konkreetsed meetmed seoses sigade vesikulaarhaigusega

(EÜT L 62, 15.3.1993, lk 69)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Nõukogu direktiiv 2002/60/EÜ, 27. juuni 2002	L 192	27	20.7.2002
► <u>M2</u>	Nõukogu Määrus (EÜ) nr 806/2003, 14. aprill 2003	L 122	1	16.5.2003
► <u>M3</u>	Komisjoni otsus 2006/911/EÜ, 5. detsember 2006	L 346	41	9.12.2006
► <u>M4</u>	Nõukogu Direktiiv 2006/104/EÜ, 20. november 2006	L 363	352	20.12.2006
► <u>M5</u>	Komisjoni direktiiv 2007/10/EÜ, 21. veebruar 2007	L 63	24	1.3.2007
► <u>M6</u>	Komisjoni otsus 2007/729/EÜ, 7. november 2007	L 294	26	13.11.2007
► <u>M7</u>	Nõukogu direktiiv 2008/73/EÜ, 15. juuli 2008	L 219	40	14.8.2008

Muudetud:

► <u>A1</u>	Austria, Rootsi ja Soome ühinemisakt	C 241	21	29.8.1994
► <u>A2</u>	Akt Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta	L 236	33	23.9.2003

Parandatud:

- **C1** Parandus, ELT L 145, 10.6.2009, lk 49 (92/119/EMÜ)

NÕUKOGU DIREKTIV 92/119/EMÜ,

17. detsember 1992,

millega seatakse sisse üldised ühenduse meetmed teatavate loomahaiguste tõrjeks ja konkreetsed meetmed seoses sigade vesikulaarhaigusega

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 43,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽²⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

ning arvestades, et:

elusloomad on loetletud asutamislepingu II lisas; elusloomade turustamine on põllumajandusega tegeleva elanikkonna oluline tuluallikas;

on vaja kehtestada ühenduse tasandil tõrjemeetmed, mida tuleb võtta haiguspuhangute korral, et tagada põllumajandussektori otstarbekohane areng ja toetada loomade tervise kaitset ühenduses;

haiguspuhang võib kiiresti saavutada episootilised mõõtmised, põhjustades suremust ja häireid, mis võivad tõsiselt ohustada loomakasvatuse tasuvust;

tõrjemeetmed tuleb võtta niipea, kui haigust kahtlustatakse, et selle kinnitamise korral oleks võimalik viivitamata astuda tõhusaid samme;

võetavad meetmed peavad võimaldama vältida haiguse levikut, eriti nakkust levitada võivate loomade ja toodete liikumise hoolika kontrollimise teel;

haiguste vältimine ühenduses peaks harilikult põhinema vaktsineerimata jätmisel; on siiski oluline ette näha vaktsineerimine, kui olukorra tõsidus seda nõuab;

kõikide vaktsineeritud loomade äratuntavuse tagamiseks on vaja need loomad identifitseerida; vajalike garantiide andmiseks peab vaktsiini tõhusust tunnustama ühenduse määratud referentlabor;

epidemioloogiline uuring on hädavajalik haiguste leviku vältimiseks; liikmesriigid peavad selleks asutama spetsiaalsed üksused;

kontrollisüsteemi tõhususe tagamiseks tuleb haiguste diagnostika ühtlustada ja seda rakendada vastutavate laborite egiidi all, mida võivad kordineerida ühenduse määratud referentlaborid;

nõukogu 26. juuni 1990. aasta otsuse 90/424/EMÜ (kulutuste kohta veterinaaria valdkonnas) ⁽⁴⁾ artiklit 3 kohaldatakse ühe I lisas loetletud haiguse puhangu korral;

ühismeetmed nende haiguste tõrjeks moodustavad aluse ühtse loomateravishoiustandardi säilitamiseks;

tuleks sätestada ka konkreetsed normid iga haiguse ja esialgu sigade vesikulaarhaiguse kohta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

⁽¹⁾ EÜT C 148, 7.6.1991, lk 12.

⁽²⁾ EÜT C 280, 28.4.1992, lk 124.

⁽³⁾ EÜT C 339, 31.12.1991, lk 12.

⁽⁴⁾ EÜT L 224, 18.8.1990, lk 19. Otsust on viimati muudetud otsusega 91/133/EMÜ (EÜT L 66, 13.3.1991, lk 18).

▼B*Artikkel 1*

Käesolevas direktiivis määratletakse ühenduse üldised tõrjemeetmed, mida tuleb kohaldada ühe I lisas loetletud haiguse puhangu korral.

Artikkel 2

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) *majand* – liikmesriigi territooriumil asuv mis tahes (põllumajanduslik või muu) ettevõtte, milles peetakse või aretatakse loomi;
- 2) *loom* – mis tahes koduloom liigist, mis on kõnealusele haigusele otseselt vastuvõtlik, või mis tahes selgroogne metsloom, mis võib nakkuse kandja või allikana tõenäoliselt osaleda selle haiguse epidemioloogias;

▼C1

- 3) *vektor* – mis tahes selgroogne või selgrootu loom, kes võib mehaaniliselt või bioloogiliselt edastada või levitada kõnealuse haiguse tekitajat;

▼B

- 4) *omanik või pidaja* – mis tahes füüsiline või juriidiline isik või isikud, kelle omanduses on loomad või kelle ülesandeks on mainitud loomi pidada kas rahalise tasu eest või ilma;
- 5) *peiteaeg* – aeg, mis jääb tõenäoliselt haigusetehtajaga kokkupuutumise ja kliiniliste sümptomite tekkimise vahele. Selle aja pikkus kõnealuse haiguse puhul on näidatud I lisas;
- 6) *nakkuse kinnitamine* – pädeva asutuse teade, mis käsitleb I lisas loetletud mis tahes haiguse esinemist ja põhineb laboratoorsetel tulemustel; epideemia korral võib pädev asutus siiski kinnitada haiguse esinemise ka kliiniliste ja/või epidemioloogiliste tulemuste põhjal;
- 7) *pädev asutus* – liikmesriigi keskasutus, mis vastutab veterinaarkontrolli läbiviimise eest, või mis tahes veterinaarasutus, millele see keskasutus on kõnealuse vastutuse delegeerinud;
- 8) *riiklik veterinaararst* – pädeva asutuse määratud veterinaararst.

Artikkel 3

Liikmesriigid tagavad, et iga I lisas osutatud haiguse esinemise kahtlustest tuleb kohustuslikus korras viivitamata teatada pädevale asutusele.

Artikkel 4

1. Kui majandis asuvate loomade puhul kahtlustatakse I lisas loetletud haigusega nakatumist või saastumist, tagavad liikmesriigid, et riiklik veterinaararst käivitab haiguse esinemise kinnitamiseks või ümberlükkamiseks viivitamata ametliku uurimismenetluse ning eelkõige võtab või laseb võtta laboratoorseteks uuringuteks vajalikud proovid. Selleks võidakse kõnealuseid loomi transportida laboritesse pädeva asutuse järelevalve all ning kõnealune asutus astub haiguse levimise vältimiseks asjakohased sammud.

2. Kohe, kui haiguskahtlusest on teatatud, allutab pädev asutus asjaomase majandi ametlikule järelevalvele ning nõuab eelkõige, et:

- a) loendatakse kõik majandis olevad vastuvõtlikku liiki loomade kategooriad ning iga kategooria puhul märgitakse juba surnud, nakatunud või nakatumis- või saastumisoshus loomade arv; loendit tuleb ajakohastada, et arvesse võetaks haiguskahtluse ajal sündinud või surnud loomad; loendis olevaid andmeid ajakohastatakse pidevalt, need esitatakse nõudmise korral ning neid võib kontrollida iga kontrollikäigu ajal;

▼B

- b) kõiki majandis olevaid vastuvõtlikku liiki loomi peetakse nende eluruumides või mõnes muus kohas, kus neid on võimalik isoleerida, arvestades asjakohastel puhkudel vektorite võimalikku rolli;
 - c) majandisse ei tooda ja majandist ei viida välja ühtki vastuvõtlikku liiki looma;
 - d) igasugune inimeste, muude, mittevastuvõtlikku liiki loomade ja sõidukite liikumine majandisse või sealt välja, ning
 - liha või loomarümpade, loomatoidu, seadmete, jäätmete, väljaheidete, allapanu, sõnniku või muu kõnealust haigust edasi kanda võivate esemete ja materjalide liikumine,
 - toimub üksnes pädeva asutuse loal, mis näeb ette tingimused haiguse leviku vältimiseks;
 - e) vastuvõtlikku liiki loomi majutavate ehitiste või kohtade ja majandi enda sisse- ja väljapääsude juurde paigaldatakse asjakohased desinfitseerimisvahendid;
 - f) vastavalt artiklile 8 viiakse läbi episotoloogiline uurimus.
3. Kuni lõikes 2 sätestatud ametlike meetmete kehtestamiseni võtab mis tahes haiguskahtlusega looma omanik või pidaja kõik asjakohased meetmed, et tagada lõike 2 järgimine, arvestamata punkti f.
4. Pädev asutus võib kohaldada lõikes 2 sätestatud meetmeid teiste majandite suhtes, kui nende asukoht, piirid või kokkupuude haiguskahtlase majandiga annab põhjust kahtlustada võimalikku saastumist.
5. Lõigetes 1 ja 2 osutatud meetmeid ei tühistata enne, kui riiklik veterinaararst on haiguse kahtluse välistanud.

Artikkel 5

1. Kui ühe I lisas loetletud haiguse esinemine majandis on ametlikult kinnitatud, tagavad liikmesriigid, et pädev asutus nõuab lisaks artikli 4 lõikes 2 loetletud meetmetele järgmiste meetmete rakendamist:
- a) kõik majandis olevad vastuvõtlikku liiki loomad tapetakse kohapeal viivitamata. Tapetud või surnud loomad võimalusel põletatakse või maetakse kohapeal või hävitatakse loomad korjuste likvideerimise rajatistes. Need toimingud tehakse nii, et haigusetekitaja leviku oht oleks minimaalne;
 - b) kõik saastuda võinud ained ja jäätmed, näiteks loomasööt, allapanu, sõnnik või läga hävitatakse või neid töödeldakse sobivalt. Sellise töötlemisega, mis toimub riikliku veterinaararsti juhiste kohaselt, tagatakse asjaomases materjalis leiduva haigusetekitaja või tekitaja vektori hävitamine;
 - c) pärast punktides a ja b loetletud toiminguid puhastatakse ja desinfitseeritakse vastuvõtlikku liiki loomade eluruumidena kasutatavad hooned, nende ümbrus, transpordivahendid ja kõik saastuda võinud seadmed vastavalt artiklile 16;
 - d) vastavalt artiklile 8 viiakse läbi episotoloogiline uurimine.
2. Loomade matmise korral tuleb need matta piisavalt sügavale, et vältida lõike 1 punktides a ja b osutatud korjuste või jäätmete väljakavamist lihasööjate loomade poolt, ja sobivasse pinnasesse, et vältida veelavade saastumist ja mis tahes keskkonnakahjustamist.
3. Pädev asutus võib laiendada lõikes 1 sätestatud meetmeid teiste naabruses asuvatele majanditele, kui nende asukoht, piirid või kokkupuude majandiga, kus haiguse esinemine on kinnitatud, annab põhjust kahtlustada võimalikku saastumist.
4. Majandi taasasustamist lubab pädev asutus pärast seda, kui riiklik veterinaararst on inspekteerinud puhastus- ja desinfitseerimistoiminguid vastavalt artiklile 16 ning tulemustega rahule jäänud.

Artikkel 6

Liikmesriigid tagavad, et kui looduses elavad loomad on nakatunud või haiguskahtlusega, võetakse selles suhtes asjakohaseid meetmeid. Liikmesriigid teatavad enda võetud meetmetest komisjonile ja teistele liikmesriikidele alalises veterinaar Komitees, mis on asutatud otsusega 68/361/EMÜ. (1)

Artikkel 7

1. Kahest või rohkemast eraldi tootmisüksusest koosneva majandi puhul võib pädev asutus teha erandi artikli 5 lõike 1 punktist a, pidades silmas nakatunud majandi terveid tootmisüksusi, tingimusel et riiklik veterinaararst on kinnitanud, et nende tootmisüksuste struktuur ja suurus ning seal läbi viidavad toimingud on sellised, et kõnealused tootmisüksused võimaldavad täiesti eraldi ruume majutamiseks, pidamiseks, töötajatele, seadmetele ja söötmiseks, nii et välistatakse haigusetekitaja levimine ühest üksusest teise.

2. Kui tuginetakse lõikele 1, kohaldatakse *mutatis mutandis* komisjoni otsuses 88/397/EMÜ (2) sätestatud norme. Neid norme võidakse artiklis 25 sätestatud korras kõnealuse haiguse suhtes muuta, et võtta arvesse selle haiguse konkreetset laadi.

Artikkel 8

1. Episotoloogiline uurimine hõlmab:
 - a) aega, mille jooksul haigus on võinud asjaomases majandis esineda enne haigusest teatamist või haiguse kahtlustamist;
 - b) majandis esineva haiguse võimalikku päritolu ning muid majandeid, mis peavad vastuvõtlikku liiki loomi, kes võisid olla nakatunud või saastunud;
 - c) inimeste, loomade, korjaste, sõidukite, seadmete või mis tahes muude ainete liikumist, mille käigus võis haigusetekitaja kanduda kõnealusesse majandisse või sealt välja;
 - d) vastavalt vajadusele haigusvektorite esinemist ja levimist.
2. Kõikide haiguse võimalikult kiireks likvideerimiseks vajalike meetmete täielikuks kooskõlastamiseks ja episotoloogilise uurimise läbi viimiseks asutatakse kriisikeskus.

Nõukogu võtab komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega vastu siseriiklikke kriisikeskusi ja ühenduse kriisikeskusi käsitlevad üldeeskirjad.

Artikkel 9

1. Kui riiklik veterinaararst leiab või kinnitatud andmete põhjal järeldab, et muudest majanditest jõudis haigus artiklis 4 mainitud majandisse või viimasest muudesse majanditesse inimeste, loomade või sõidukite liikumise tulemusena või mõnel muul viisil, paigutatakse need muud majandid ametliku järelevalve alla kooskõlas artikliga 4; ametlikku järelevalvet ei lõpetata enne, kui haiguskahtlus kõnealuse majandi suhtes on ametlikult ümber lükatud.
2. Kui riiklik veterinaararst leiab või kinnitatud andmete põhjal järeldab, et muudest majanditest jõudis haigus artiklis 5 mainitud majandisse või viimasest muudesse majanditesse inimeste, loomade või sõidukite liikumise tulemusena või mõnel muul viisil, paigutatakse need muud majandid ametliku järelevalve alla kooskõlas artikliga 4; amet-

(1) EÜT L 255, 18.10.1968, lk 23.

(2) Komisjoni 12. juuli 1988. aasta otsus 88/397/EMÜ (milles kooskõlastatakse liikmesriikide sätestatud eeskirjad nõukogu direktiivi 85/511/EMÜ artikli 6 kohaldamiseks) (EÜT L 189, 20.7.1988, lk 25).

▼B

likku järelevalvet ei lõpetata enne, kui haiguskahtlus kõnealuse majandi suhtes on ametlikult ümber lükatud.

3. Kui majandi suhtes on kehtinud lõike 2 sätted, hoiab pädev asutus artikli 4 sätteid majandi suhtes jõus iga haiguse suhtes vähemalt maksimaalse peiteaja jooksul alates tõenäolisest nakatumisajast, mis on kindlaks tehtud episotoloogilisel uurimisel vastavalt artiklile 8.

4. Kui tingimused seda lubavad, võib pädev asutus piirata lõigetes 1 ja 2 sätestatud meetmeid majandi ühe osa ja selles olevate loomadega, tingimusel et majand vastab artiklis 7 sätestatud tingimustele, või ainult vastuvõtlikku liiki loomadele.

Artikkel 10

1. Kui ühe kõnealuse haiguse esinemine on ametlikult kinnitatud, tagavad liikmesriigid, et pädev asutus kehtestab nakatunud majandi ümber ohustatud tsooni, mille raadius on vähemalt 3 kilomeetrit, ning mis asub järelevalvetsoonis raadiusega vähemalt 10 kilomeetrit. Kõnealuste tsoonide kehtestamisel võetakse arvesse kõnealuse haigusega seotud geograafilisi, halduslikke, ökoloogilisi ja episotoloogilisi tegureid ning seireseadmeid.

2. Kui tsoon hõlmab mitme liikmesriigi territooriumi osi, teevad asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused koostööd lõikes 1 osutatud tsoonide rajamiseks. Vajaduse korral rajatakse ohustatud tsoon ja järelevalvetsoon siiski artiklis 26 sätestatud korras.

3. Liikmesriigi asjakohaselt põhjendatud taotluse korral või komisjoni algatusel võidakse artiklis 26 sätestatud korras muuta (eriti aga ajakohaselt kahandada või laiendada) lõikega 1 ette nähtud tsoonide piire või kitsendusmeetmete kestust, võttes arvesse:

- geograafilist olukorda ja ökoloogilisi tegureid,
- meteoroloogilisi tingimusi,
- vektorite esinemist, levimist ja tüüpi,
- vastavalt artiklile 8 läbi viidud episotoloogilise uurimise tulemusi,
- laboratoorsete testide tulemusi,
- tegelikult kohaldatud tõrjemeetmeid.

Artikkel 11

1. Liikmesriigid tagavad, et ohustatud tsoonis kohaldatavad meetmed sisaldavad järgmist:

- a) tehakse kindlaks kõik asjaomases tsoonis asuvad vastuvõtlikku liiki loomi pidavad majandid;
- b) vastuvõtlikku liiki loomi pidavaid majandeid külastatakse korrapäraselt, tehakse asjaomaste loomade kliiniline läbivaatus ning vajaduse korral võetakse laboriuuringuteks proovid; külastused ja leiud tuleb registreerida, kusjuures külastuste sagedus peab vastama episootia tõsidusele kõige rohkem ohustatud majandites;
- c) keelatakse vastuvõtlikku liiki loomade liikumine ja transport riigi- või eramaanteedel, välja arvatud majandeid teenindavad teed; pädev asutus võib siiski teha sellest keelust erandi, kui on tegu loomade mahalaadimiseta ja peatusteta transiidiga maanteel või raudteel;
- d) vastuvõtlikku liiki loomad peavad jääma majandisse, kus neid peetakse, välja arvatud juhul, kui neid transporditakse hädatapmiseks ametliku järelevalve all otse tapamajja, mis asub kõnealuse tsooni piires, või kui selles tsoonis ei ole veterinaarse järelevalvega tapamajja, järelevalvetsoonis asuvasse tapamajja, mille on määranud pädev asutus. Pädev asutus võib sellist transportimist lubada üksnes

▼B

pärast seda, kui riiklik veterinaararst on kõik majandis viibivad vastuvõtlikku liiki loomad läbi vaadanud ja kinnitanud, et ükski loom ei ole haiguskahtlane. Kõnealuse tapamaja eest vastutavale pädevale asutusele teatatakse kavatsusest saata loomad sellesetapamajja.

2. Ohustatud tsoonis kohaldatavad meetmed kehtivad vähemalt kõnealuse haiguse maksimaalse peiteaja jooksul alates nakatunud majandi loomade likvideerimisest vastavalt artiklile 5 ning puhastus- ja desinfitseerimistoimingutest vastavalt artiklile 16. Kui haigust edastab putukvektor, võib pädev asutus kõnealuste meetmete kestuse kindlaks määrata ning näha ette sätted kontroll-loomade võimaliku sissetoomise tarvis. Liikmesriigid teatavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele alalises veterinaar Komitees viivitamata meetmetest, mida nad on võtnud.

Esimeses lõigus osutatud aja möödudes kohaldatakse ohustatud tsooni suhtes meetmeid, mida kohaldatakse järelevalvetsoonis.

Artikkel 12

1. Liikmesriigid tagavad, et järelevalvetsoonis kohaldatakse järgmisi meetmeid:

- a) tehakse kindlaks kõik tsoonis asuvad majandid, kus viibib vastuvõtlikku liiki loomi;
- b) keelatakse vastuvõtlikku liiki loomade liikumine ja transport riigimaanteedel, välja arvatud loomade juhtimiseks karjamaale või loomade tarvis mõeldud ehitistesse; pädev asutus võib siiski teha sellest keelust erandi, kui on tegu loomade mahalaadimiseta ja peatusteta transiidiga maanteel või raudteel;
- c) vastuvõtlikku liiki loomade transport järelevalvetsooni piires toimub pädeva asutuse lubade alusel;
- d) vastuvõtlikku liiki loomad peavad jääma järelevalvetsooni maksimaalseks peiteajaks alates kõige hilisema haigusjuhtumi registreerimisest. Seejärel võidakse loomi sellest tsoonist ametliku järelevalve all transportida hädatapmiseks otse tapamajja, mille on määranud pädev asutus. Pädev asutus võib sellist transportimist lubada üksnes pärast seda, kui riiklik veterinaararst on kõik majandis viibivad vastuvõtlikku liiki loomad läbi vaadanud ja kinnitanud, et ükski loom ei ole haiguskahtlane. Kõnealuse tapamaja eest vastutavale pädevale asutusele teatatakse kavatsusest saata loomad sellesse tapamajja.

2. Järelevalvetsoonis kohaldatavad meetmed kehtivad vähemalt kõnealuse haiguse maksimaalse peiteaja jooksul alates nakatunud majandi loomade likvideerimisest vastavalt artiklile 5 ning puhastus- ja desinfitseerimistoimingutest vastavalt artiklile 16. Kui haigust edastab putukvektor, võib pädev asutus kõnealuste meetmete kestuse kindlaks määrata ning näha ette sätted kontroll-loomade võimaliku sissetoomise tarvis. Liikmesriigid teatavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele alalises veterinaar Komitees viivitamata meetmetest, mida nad on võtnud.

Artikkel 13

Kui artikli 11 lõike 1 punktiga d ja artikli 12 lõike 1 punktiga d ette nähtud keelud kehtivad edasiste haigusjuhtumite puhkemise tõttu üle 30 päeva ning selle tulemusel tekib loomade pidamisega probleeme, võib pädev asutus omaniku põhjendatud taotluse korral lubada loomade väljaviimist ohustatud tsoonis või järelevalvetsoonis asuvast majandist, tingimusel et:

- a) riiklik veterinaararst on asjaolusid kontrollinud;
- b) kõiki majandis viibivaid loomi on inspekteeritud;

▼B

- c) äraviidavad loomad on kliiniliselt läbi vaadatud ja tulemused on olnud negatiivsed;
- d) iga loom on varustatud kõrvamärgiga või muul tunnustatud viisil identifitseeritud;
- e) sihtmajand asub kas ohustatud tsoonis või järelevalvetsoonis.

Selleks et vältida haigusetehtajate levimise ohtu sellise transpordi ajal, võetakse tarvitusele kõik ettevaatusabinõud, eriti aga veoautode puhastamine ja desinfitseerimine pärast transporti.

Artikkel 14

1. Liikmesriigid tagavad, et pädev asutus võtab kõik vajalikud meetmed vähemalt ohustatud tsoonis ja järelevalvetsoonis asuvate isikute teavitamiseks kehtestatud piirangutest ning teeb kõik vajalikud korraldused kõnealuste meetmete nõuetekohaseks rakendamiseks.
2. Kui kõnealune episootia on antud piirkonnas erakordselt tõsist laadi, võtavad asjaomased liikmesriigid vastu kõik lisameetmed artiklis 26 sätestatud korras.

Artikkel 15

Erandina käesoleva direktiivi üldsätetest:

- on konkreetsed normid sigade vesikulaarhaiguse tõrje ja likvideerimise meetmete kohta sätestatud II lisas,
- võtab konkreetsed normid seoses iga muu I lisas loetletud haiguse tõrje ja likvideerimise meetmetega vastu nõukogu kvalifitseeritud häälteenamusega, võttes aluseks komisjoni ettepaneku.

Artikkel 16

1. Liikmesriigid tagavad, et:
 - a) kasutatavad desinfitseerimisvahendid ja insektitsiidid ning asjakohastel puhkudel nende kontsentratsioonid on pädeva asutuse poolt ametlikult heaks kiidetud;
 - b) puhastamine, desinfitseerimine ja desinseksioon toimub ametliku järelevalve all vastavalt:
 - riikliku veterinaararsti juhistele,
 - ja
 - selliselt, et haigusetehtajate levimise või säilimise oht välistatakse;
 - c) punktis b osutatud toimingute lõpetamisel tagab riiklik veterinaararst, et meetmeid on korralikult rakendatud ning on möödunud asjakohane, vähemalt 21päevane periood, tagamaks et kõnealune haigus on enne vastuvõtlikku liiki loomade uuesti majandisse toomist täiesti kõrvaldatud.
2. Nakatunud majandi puhastamise ja desinfitseerimise protseduurid:
 - on sigade vesikulaarhaiguse suhtes sätestatud II lisas,
 - määratakse iga I lisas loetletud haiguse suhtes konkreetsete meetmete koostamisel kindlaks artikli 15 teises taandes sätestatud korras.

Artikkel 17

1. Liikmesriigid tagavad, et igas liikmesriigis määratakse:
 - a) riiklik labor, kus on olemas vahendid ja eksperdid, et igal ajal ja eriti kõnealuse haiguse esmakordsel esinemisel oleks võimalik täielikult

▼B

määrata haiguse viiruse tüüp, alatüüp ja variant ning kinnitada piirkondlikest diagnostikalaboritest saadud tulemusi;

b) siseriiklik labor, kus testitakse piirkondlikes laborites kasutamiseks ettenähtud reaktiive.

2. Iga mainitud haiguse puhul määratud siseriiklikud laborid vastutavad diagnostikastandardite ja -meetodite kooskõlastamise ning reaktiivide kasutamise eest.

3. Iga osutatud haiguse tarvis määratud siseriiklikud laborid vastutavad iga labori poolt selles liikmesriigis kõnealuse haiguse diagnoosimiseks ette nähtud diagnostikastandardite ja -meetodite kooskõlastamise eest. Selleks:

a) võivad nad varustada siseriiklike laboreid diagnostikareaktiividega;

b) kontrollivad nad kõikide selles liikmesriigis kasutatavate diagnostikareaktiivide kvaliteeti;

c) korraldavad nad korrapäraselt võrdlusteste;

d) säilitavad nad kõnealuse haiguse viirusisolaate selles liikmesriigis kinnitatud haigusjuhtumitest;

e) tagavad nad piirkondlikes diagnostikalaborites saadud positiivsete tulemuste kinnitamise.

4. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid, kus ei ole kõnealuse haiguse suhtes pädevat siseriiklikku laborit, siiski kasutada selles küsimuses pädeva teise liikmesriigi siseriikliku labori teenuseid.

▼M7

5. Liikmesriigid peavad lõikes 1 osutatud riiklike laborite ajakohastatud nimekirju ning teevad need teistele liikmesriikidele ja üldsusele kättesaadavaks.

▼B

6. Iga sellise haiguse tarvis määratud siseriiklikud laborid teevad koostööd ühenduse asjaomaste referentlaboritega, millele on osutatud artiklis 18.

7. Üksikasjalikud eeskirjad käesoleva artikli rakendamise kohta võtab vastu komisjon artiklis 25 sätestatud korras.

Artikkel 18

1. Ühenduse referentlabor sigade vesikulaarhaiguse tarvis on näidatud II lisas.

2. Ühenduse referentlaborid iga muu I lisas loetletud haiguse tarvis määratakse iga haiguse suhtes konkreetsete meetmete koostamisel kindlaks artikli 15 teises taandes sätestatud korras.

3. Ilma et see piiraks otsuse 90/424/EMÜ ja eriti selle artikli 28 kohaldamist, on käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud laborite funktsioonid ja ülesanded sätestatud III lisas.

Artikkel 19

1. I lisas loetletud haiguste vastu ei tohi vaksineerida, välja arvatud täienduseks kõnealuse haiguse puhkemisel võetud tõrjemeetmetele ja vastavalt järgmistele sätetele:

a) otsuse kasutada tõrjemeetmete täienduseks vaksineerimist langetab komisjon koostöös asjaomase liikmesriigiga artiklis 26 sätestatud korras;

b) see otsus põhineb eriti järgmistel kriteeriumidel:

— asjaomast liiki loomade kontsentratsioon mõjualuses tsoonis,

▼B

- iga kasutatava vaktsiini omadused ja koostis,
 - vaktsiinide jaotamise, hoidmise ja kasutamise järelevalve kord,
 - nende loomade liik ja vanus, mida võidakse või tuleb vaksineerida,
 - alad, kus võidakse või tuleb vaksineerida,
 - vaksineerimiskampaania kestus.
2. Lõikes 1 osutatud juhul:
- a) keelatakse vastuvõtlikku liiki loomade vaksineerimine või kordusvaksineerimine artiklis 4 osutatud majandites;
 - b) keelatakse hüperimmuunse seerumi süstimine.
3. Vaksineerimise korral kohaldatakse järgmisi norme:
- a) kõik vaksineeritud loomad peavad olema identifitseeritud selge ja loetava märgistusega viisil, mis kiidetakse heaks artiklis 25 sätestatud korras;
 - b) kõik vaksineeritud loomad peavad jääma vaksineerimistsooni, kui neid ei saadeta kohesele tapmisele tapamajas, mille on määranud pädev asutus – sel juhul võidakse loomade liikumist lubada üksnes pärast seda, kui riiklik veterinaararst on kõik majandis viibivad vastuvõtlikku liiki loomad läbi vaadanud ja kinnitanud, et ükski loom ei ole haiguskahtlane.
4. Kui vaksineerimistoimingud on lõpetatud, võidakse vastuvõtlikku liiki loomade liikumist vaksineerimistsoonist välja lubada artiklis 26 sätestatud korras pärast samas korras kindlaks määratud aja möödumist.
5. Liikmesriigid teatavad komisjonile alalises veterinaarkomitees korrapäraselt vaksineerimismeetmete edenemisest.
6. Erandina lõikest 1 võib asjaomane liikmesriik pärast komisjonile teatamist langetada ise otsuse hädavaksineerimise kasutamiseks, tingimusel et see ei mõjuta ühenduse põhjapanevaid huve. Selle otsuse, mille langetamisel tuleb eriti arvestada loomade kontsentratsiooni määra teatavates piirkondades, üksikute tõugude kaitsmise vajadust ja geograafilist ala, kus vaksineerimine toimub, vaatab artiklis 26 sätestatud korras viivitamata läbi alaline veterinaarkomitee, mis võib otsustada neid meetmeid säilitada, muuta, laiendada või lõpetada.

Artikkel 20

1. Iga liikmesriik koostab kõikide I lisa loetletud haiguste suhtes kohaldatava situatsiooniplaani, milles on määratletud siseriiklikud meetmed, mida tuleb rakendada mis tahes sellise haiguse puhkemise korral.

Kõnealuse plaaniga tuleb võimaldada juurdepääs vahenditele, seadmetele, töötajatele ja kõikidele muudele puhangu kiireks ja tõhusaks likvideerimiseks vajalikele asjakohastele materjalidele.

2. Kõnealuste situatsiooniplaanide koostamise suhtes kohaldatavad üldkriteeriumid on sätestatud IV lisa punktides 1–5 ja 10, punktid 6–9 kajastavad aga kriteeriume, mida tuleb kohandada vastavalt kõnealusele haigusele. Liikmesriigid võivad siiski piirduda punktides 6–9 sätestatud kriteeriumide kohaldamisega, kui punktide 1–5 ja 10 kriteeriumid on juba vastu võetud ajal, mil on esitatud plaane tõrjemeetmete kohaldamiseks muu haiguse suhtes.

3. IV lisa loetletud kriteeriumide kohaselt koostatud situatsiooniplaanid esitatakse komisjonile:

- i) hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist sigade vesikulaarhaiguse puhul;

▼B

ii) hiljemalt kuus kuud pärast konkreetsete meetmete rakendamist iga muu I lisas loetletud haiguse suhtes.

4. Komisjon vaatab situatsiooniplaanid läbi, et veenduda, kas need võimaldavad saavutada soovitud eesmäärke, ning teeb asjaomasele liikmesriigile ettepanekud vajalike muudatuste kohta, millega tagatakse, et plaanid on kooskõlas teiste liikmesriikide plaanidega.

Komisjon kiidab vajaduse korral muudetud plaanid heaks artiklis 25 sätestatud korras.

Seejärel võib plaane samas korras olukorra arengu ja kõnealuse haiguse laadi arvessevõtmiseks muuta või täiendada.

Artikkel 21

Erandina artiklites 19 ja 20 sätestatud tingimustest situatsioonimeetmete kohta, mis liikmesriikidel tuleb vastu võtta, ning arvestamaks Prantsuse ülemere departemangudele, Assoori saartele ja Madeirale iseloomulikke geograafilisi kitsendusi ning nende kaugust ühenduse territooriumi kesksest osast, lubatakse asjaomastel liikmesriikidel kohaldada erilisi tõrjemeetmeid vastavalt igale käesoleva direktiivi I lisas loetletud haigusele.

Asjaomane liikmesriik teatab alalises veterinaarkomitees komisjonile ja teistele liikmesriikidele selles suhtes võetud meetmetest, eriti aga tõrjemeetmetest, mida on rakendatud tagamaks, et loomi kõnealustelt territooriumidelt ega nendest loomadest saadud tooteid ei saadeta ühenduse muudele territooriumidele.

Pärast teises lõigus osutatud teatamisprotseduuri kohaldatakse artiklit 20 *mutatis mutandis*.

Artikkel 22

Komisjoni eksperdid võivad koostöös pädevate asutustega teha kohapealseid kontrole, kui see on vajalik käesoleva direktiivi ühtseks kohaldamiseks. Selleks võivad eksperdid kontrollida esinduslikku hulka majanditest, et veenduda, kas pädevad asutused kontrollivad käesoleva direktiivi nõuete täitmist asjaomaste majandite poolt. Komisjon teatab liikmesriikidele kontrollide tulemusest.

Liikmesriik, kelle territooriumil kontroll läbi viiakse, annab ekspertidele kogu vajaliku abi nende ülesannete täitmiseks.

Käesoleva artikli üksikasjalikud rakenduseeskirjad määratakse kindlaks artikliga 25 ettenähtud korras.

Artikkel 23

1. Tingimused, mis reguleerivad ühenduse rahalist toetust käesoleva direktiivi kohaldamisega seotud meetmete puhul, on sätestatud otsuses 90/424/EMÜ.

2. Otsuse 90/424/EMÜ artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lõikes 1 loetletud haiguste nimekirja lisatakse järgmine haigus:

„hirdede hemorraagia”;

b) lisatakse järgmine lõige:

„2a. Samuti kvalifitseerub asjaomane liikmesriik ühenduse rahalise abi saamiseks, kui kaks või rohkem liikmesriiki teevad ühe lõikes 1 loetletud haiguse puhkemise korral tihedat koostööd epideemia tõrjeks, eriti viies läbi epidemioloogilist uuringut ja haigusjärelevalve meetmeid. Ilma et see piiraks asjaomaste turgude ühise korralduse alusel sätestatud meetmete kohaldamist, otsustatakse ühenduse rahaline abi artiklis 41 sätestatud korras.”

▼B*Artikkel 24*

1. I, III ja IV lisa muudab nõudmise korral ja vastavalt nõudmisele, eriti aga selleks, et arvestada uurimis- ja diagnostikaprotseduuride arengut, nõukogu kvalifitseeritud häälteenamusega, võttes aluseks komisjoni ettepaneku.
2. Komisjon võib artiklis 25 sätestatud korras muuta II lisa, eriti selleks, et võtta arvesse tehnoloogia ja teaduse edusamme ning diagnostikameetodeid.

▼M2*Artikkel 25*

1. Komisjoni abistab määruse (EÜ) nr 178/2002 ⁽¹⁾ artikli 58 kohaselt moodustatud alaline toiduahela ja loomatervishoiu komitee.
2. Kui viidatakse käesolevale artiklile, artikleid 5 ja 7 kohaldatakse 1999/468/EÜ ⁽²⁾ otsuse Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtajaks kehtestatakse kolm kuud.
3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

▼B*Artikkel 26*

1. Kui tuleb järgida käesolevas artiklis sätestatud korda, teavitab alalise veterinaarkomitee esimees komiteed asjaomasest küsimusest viivitamata kas omal algatusel või liikmesriigi esindaja taotlusel.

▼A1

2. Komisjoni esindaja esitab komiteele võetavate meetmete eelnõu. Komitee esitab oma arvamuse kahe päeva jooksul. Otsuste puhul, mida nõukogu peab tegema komisjoni ettepaneku põhjal, võetakse aramus vastu asutamislepingu artikli 148 lõikega 2 ette nähtud häälteenamusega. Liikmesriikide esindajate hääli komitees arvestatakse kõnealuse artikliga ette nähtud viisil. Esimees hääletamisel ei osale.

▼B

- **A1** 3. ◀ a) Kui kavandatavad meetmed on komitee arvamusega kooskõlas, võtab komisjon need viivitamata vastu.
- b) Kui kavandatavad meetmed ei ole komitee arvamusega kooskõlas, või kui komitee oma arvamust ei esita, esitab komisjon võetavate meetmete kohta viivitamata ettepaneku nõukogule. Nõukogu langetab otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega.

Kui nõukogu ei ole otsust teinud 15 päeva jooksul alates tema poole pöördumisest, võtab komisjon ettepanud meetmed vastu ja rakendab need viivitamata, juhul kui nõukogu ei ole lihthäälteenamusega nimetatud meetmete vastu.

Artikkel 27

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid enne 1. oktoobrit 1993. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile nende poolt käesoleva direktiivi reguleerimisalas vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide tekstid.

⁽¹⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

▼B

3. Siseriiklikus õiguses juurutamise tähtaja seadmine 1. oktoobrile 1993 ei mõjuta veterinaarkontrolli kaotamist piiridel, mis on ette nähtud direktiiviga 90/425/EMÜ.

Artikkel 28

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

▼B*I LISA***HAIGUSED, MILLEST TULEB TEATADA**

Haigus	Maksimaalne peiteaeg
Veiste katk	21 päeva
Väikemäletsejaliste katk	21 päeva
Sigade vesikulaarhaigus	28 päeva
Lammaste katarraalne palavik	40 päeva
Hirvede episootiline hemorraagia	40 päeva
Lammaste ja kitsede rõuged	21 päeva
Vesikulaarne stomatiit	21 päeva
► M1 Sigade aafrika katk ◀	40 päeva
Nodulaarne dermatiit	28 päeva
Rifti oru palavik	30 päeva

▼B*II LISA***KONKREETSED MEETMED TEATAVATE HAIGUSTE TÕRJEKS**

Lisaks käesoleva direktiivi üldsätetele kohaldatakse sigade vesikulaarhaiguse suhtes järgmised erisätted.

1. Haiguse kirjeldus

Sigade haigus, mida on kliiniliselt võimatu eristada suu- ja sõrataudist ning mis põhjustab vilti kärsal, morkadel, keeDEL ja varvaste pärgribadel. Haiguse ägedus võib olla märkimisväärselt erinev; see võib nakatada seakarja, ilmutamata kliinilisi kahjustusi. Viirus suudab kehaväliselt elus olla kaua aega, isegi värskes lihas; see on äärmiselt resistentne tavaliste desinfitseerimisvahendite suhtes, ning täheldatakse selle haiguse püsivust ja stabiilsust pH-skaalal 2,5–12. Seepärast on vaja puhastada ja desinfitseerida eriti põhjalikult.

2. Peiteaeg

Käesoleva direktiivi kohaldamisel peetakse maksimaalseks peiteajaks 28 päeva.

3. Diagnostikaprotseduurid sigade vesikulaarhaiguse kinnitamise ja eritusdiagnoosi tarvis

Üksikasjalikud meetodid diagnoosimaterjalide kogumiseks, laboratoorseteks diagnostikatestideks, antikehade tuvastamiseks ja laboratoorsete testide tulemuste hindamiseks otsustatakse enne käesoleva direktiivi jõustumist, artiklis 25 sätestatud korras.

4. Sigade vesikulaarhaiguse kinnitamine

Erandina käesoleva direktiivi artikli 2 lõikest 6 kinnitatakse kõnealuse haiguse esinemine:

- a) majandites, kus isoleeritakse sigade vesikulaarhaiguse viirus kas sigadelt või keskkonnast;
- b) majandites, kus on sigade vesikulaarhaiguse suhtes seropositiivseid sigu, tingimusel et nendel sigadel või muudel majandis viibivatel sigadel on sigade vesikulaarhaigusele iseloomulikke kahjustusi;
- c) majandites, kus on kliiniliste tunnustega või seropositiivseid sigu, tingimusel et on olemas otsene epidemioloogiline seos kinnitatud puhanguga;
- d) muudes karjades, millest leitakse seropositiivseid sigu. Viimasel puhul algatab pädev asutus enne haiguse kinnitamist edasised uuringud, mis seisnevad eriti uute proovide võtmises ja uuesti testimises vähemalt 28päevase vaheajaga proovide kogumise vahel. Artikli 4 sätteid kohaldatakse jätkuvalt seni, kui sellised edasised uuringud lõpule jõuavad. Kui edasistel uuringutel ei ilmne tõendeid haiguse kohta, ehkki sead on jätkuvalt seropositiivsed, tagab pädev asutus, et testitud sead surmataks ja hävitatakse kõnealuse asutuse järelevalve all või tapetakse selle asutuse järelevalve all tapamajas, mille kõnealune asutus oma riigi territooriumil on määranud.

Pädev asutus tagab, et tapamajja saabumise korral hoitakse ja tapetakse neid sigu muudest sigadest eraldi ning et nende liha kasutatakse üksnes riigi siseturul.

▼M7**▼B****6. Ühenduse referentlabor**

AFRC Institute for Animal Health,
Pirbright Laboratory,
Ash Road,
Pirbright,
Woking, Surrey
GU24 0NF,

▼B

United Kingdom.

7. Ohustatud tsoon

1. Ohustatud tsooni suurus on määratletud käesoleva direktiivi artiklis 10.

2. Erandina asendatakse käesoleva direktiivi artikli 11 meetmed sigade vesikulaarhaiguse korral järgmiste meetmetega:

- a) tehakse kindlaks kõik kõnealusel tsoonis asuvad majandid, kus viibib vastuvõtlikku liiki loomi;
- b) vastuvõtlikku liiki loomi pidavaid majandeid külastatakse korrapäraselt, tehakse asjaomaste loomade kliiniline läbivaatus ning vajaduse korral võetakse laboriuuringuteks proovid; külastused ja leiud tuleb registreerida, kusjuures külastuste sagedus peab vastama episootia tõsidusele kõige rohkem ohustatud majandites;
- c) keelatakse vastuvõtlikku liiki loomade liikumine ja transport riigi- või eramaanteedel, välja arvatud majandeid teenindavad teed. Pädev asutus võib siiski teha sellest keelust erandi, kui on tegu loomade mahalaadimiseta ja peatusteta transiidiga maanteel või raudteel;
- d) artiklis 25 sätestatud korras võidakse siiski teha erand tapasigade suhtes, mis saavad väljastpoolt ohustatud tsooni ja on teel selles tsoonis asuvasse tapamajja;
 - i) ohustatud tsooni piires asuvat majandit;
 - ii) ohustatud tsooni;
 - iii) tapamaja,

kui neid ei ole puhastatud ega desinfitseeritud vastavalt korrale, mille on ette näinud pädev asutus. Eriti nähakse selle korraga ette, et ükski sigade transportimiseks kasutatud veoauto ega sõiduk ei lahkuks kõnealusel tsoonist ilma, et pädev asutus oleks seda inspekteerinud;

f) sigu ei tohi majandist, kus neid peetakse, välja viia 21 päeva jooksul pärast seda, kui on lõpetatud nakatunud majandite esialgne puhastamine ja desinfitseerimine vastavalt artiklile 16; pärast 21 päeva möödumist võidakse anda luba viia sead kõnealusel majandist:

- i) otse tapamajja, mille on määranud pädev asutus ja mis eelistatavalt asub ohustatud tsooni või järelevalvetsooni piires, tingimusel et:
 - kõiki majandis viibivaid sigu on inspekteeritud,
 - tapmisele viidavad sead on kliiniliselt läbi vaadatud,
 - iga siga on varustatud kõrvamärgiga või identifitseeritud muul tunnustatud viisil,
 - sigu veetakse sõidukites, mille on pitseerinud pädev asutus.

Tapamaja eest vastutavale pädevale asutusele teatatakse kavatsusest saata sead sellesse tapamajja.

Pärast tapamajja saabumist hoitakse ja tapetakse neid sigu muudest sigadest eraldi. Sigade vedamisel kasutatud sõiduk ja seadmed puhastatakse ja desinfitseeritakse enne, kui need tapamajast lahkuvad.

Määratud tapamajas läbiviidaval tapaeelsel ja -järgsel inspekteerimisel võtab pädev asutus arvesse iga märki, mis on seotud sigade vesikulaarhaiguse viiruse esinemisega.

Nende sätete alusel tapetud sigadelt kogutakse statistiliselt esinduslik vereproov. Positiivse tulemuse korral, mis tingib sigade vesikulaarhaiguse kinnitamise, kohaldatakse jaotise 9 lõike 3 meetmed;

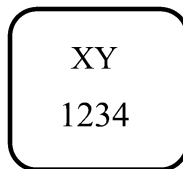
- ii) erandkorras otse teistesse, ohustatud tsooni piires asuvasse ruumidesse, tingimusel et:
 - kõiki majandis viibivaid sigu on inspekteeritud,

▼B

- tapmisele viidavad sead on kliiniliselt läbi vaadatud ja tulemused on olnud negatiivsed,
- iga siga on varustatud kõrvamärgiga või identifitseeritud muul tunnustatud viisil;

▼M5

- g) punkti f alapunktis i osutatud sigade liha
- i) ei satu ühendusesisesesse ega rahvusvahelisse kaubandusse ning see tähistatakse värske liha tervisemärgiga, mis on sätestatud nõukogu direktiivi 2002/99/EÜ II lisa ⁽¹⁾;
 - ii) omandatakse, tükeldatakse, veetakse ja säilitatakse ühendusesisesesse ja rahvusvahelisse kaubandusse suunatavast lihast eraldi ning seda liha kasutatakse nii, et see ei satuks ühendusesiseseks või rahvusvaheliseks kaubanduseks ette nähtud lihatoodete hulka, välja arvatud juhul, kui seda on töödeldud direktiivi 2002/99/EÜ III lisas sätestatud viisil;
- h) i) erandina punktist g võivad liikmesriigid kasutada punkti f alapunktis i osutatud sigade liha puhul direktiivi 2002/99/EÜ II lisas sätestatud erinevat identifitseerimismärki, tingimusel et see on selgelt eristatav teistest sealihaga märgistamiseks kasutatavatest identifitseerimismärkidest, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 853/2004 ⁽²⁾ või komisjoni määrusega (EÜ) nr 2076/2005 ⁽³⁾;
- liikmesriigid, kes otsustavad kasutada alternatiivset identifitseerimismärki, teatavad sellest komisjonile toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee raames;
- ii) alapunkti i täitmise tagamiseks peab kõnealune identifitseerimismärk olema loetav ja kustumatu, selle tähed kergesti eristatavad. Identifitseerimismärk peab olema järgmise kujuga ja sisaldama järgmisi elemente:

XY tähistab määruse (EÜ) nr 853/2004 II lisa I jao B osa punktis 6 sätestatud asjaomase riigi koodi.

1234 tähistab määruse (EÜ) nr 853/2004 II lisa I jao B osa punktis 7 osutatud ettevõtte loa numbrit.

▼B

3. Neid meetmeid kohaldatakse ohustatud tsoonis vähemalt seni kui:
- a) kõik artikliga 16 ette nähtud meetmed on ellu viidud;
 - b) kõik kõnealuse tsooni majandid on läbinud:
 - i) sigade kliinilise läbivaatuse, mille käigus on ilmnenud, et neil ei ole ühtegi sigade vesikulaarhaigusele viitavat haigustunnust, ja
 - ii) sigadelt võetud statistilise proovi seroloogilise kontrolli, ilma et oleks avastatud sigade vesikulaarhaiguse antikehi. Seroloogilise valikkontrolli programmis võetakse arvesse sigade vesikulaarhaiguse levimist ja seapidamise viisi. Kõnealune programm määratakse kindlaks enne käesoleva direktiivi jõustumiskuupäeva, käesoleva direktiivi artiklis 25 sätestatud korras.

Alapunktides i ja ii osutatud kontrolli ja proovide võtmist ei viida läbi enne, kui on möödunud 28 päeva esialgsete puhastus- ja desinfitseerimis-meetmete lõpetamisest nakatunud majandis.

⁽¹⁾ EÜT L 18, 23.1.2003, lk 11.

⁽²⁾ ELT L 139, 30.4.2004, lk 55.

⁽³⁾ ELT L 338, 22.12.2005, lk 83.

▼B

4. Lõikes 3 osutatud aja möödudes kohaldatakse ohustatud tsooni suhtes meetmed, mida kohaldatakse järelevalvetsoonis.

▼M5

5. Kui punkti 2 alapunktiga f ette nähtud keeldu kohaldatakse edasiste taudijuhumite puhkemise tõttu kauem kui 30 päeva ning selle tulemusel tekib loomade pidamisega probleeme, võib pädev asutus omaniku põhjendatud taotluse korral ja tingimusel, et riiklik veterinaararst on asjaolusid kontrollinud, lubada loomade väljaviimist ohustatud tsoonis asuvast majandist. Punkti 2 alapunkte f ja h kohaldatakse *mutatis mutandis*.

▼B**8. Järelevalvetsoon**

1. Järelevalvetsooni suurus on määratletud käesoleva direktiivi artiklis 10.
2. Sigade vesikulaarhaiguse korral asendatakse käesoleva direktiivi artikli 12 meetmed järgmiste meetmetega:
- a) tehakse kindlaks kõik majandid, kus viibib vastuvõtlikku liiki loomi;
 - b) sigade mis tahes liikumist, mis ei toimu järelevalvetsoonis asuvast majandist otse tapamajja, lubatakse tingimusel, et eelnenud 21 päeva jooksul ei ole sellesse majandisse saabunud ühtegi siga; loomade omanik või loomade eest vastutav isik peab dokumenteerima iga sigade transportimise;
 - c) pädev asutus võib lubada sigade väljaviimist järelevalvetsoonist, tingimusel et:
 - kõiki majandis viibivaid sigu on inspekteeritud 48 tunni jooksul enne kõnealust transportimist,
 - äraviidavad sead on 48 tunni jooksul enne transportimist kliiniliselt läbi vaadatud ning tulemused on olnud negatiivsed,
 - äraviidavatelt sigadelt võetud statistilist proovi on 14 päeva jooksul enne transportimist seroloogiliselt uuritud, ilma et oleks leitud sigade vesikulaarhaiguse antikehi. Tapasigade puhul võidakse seroloogiline uuring siiski läbi viia vereproovidega, mis on võetud sihttapamajas, mille on oma territooriumil määranud pädev asutus. Positiivse tulemuse korral, mis tingib sigade vesikulaarhaiguse kinnitamise, kohaldatakse jaotise 9 lõike 3 meetmed,
 - iga siga on märgistatud individuaalse kõrvalipikuga või muul tunnustatud viisil,
 - veoautod ja muud sõidukid ning seadmed, mida on kasutatud sigade transportimiseks, tuleb pärast iga transportimist puhastada ja desinfitseerida;
 - d) veoautod ja muud sõidukid ning seadmed ega muud elusloomad ega materjalid, mis võivad olla saastunud ja mida järelevalvetsooni piires kasutatakse sigade transportimiseks ei satu väljapoole seda tsooni, kui neid ei ole puhastatud ega desinfitseeritud vastavalt pädeva asutuse poolt ette nähtud korrale.
3. a) Järelevalvetsooni suurus võidakse muuta vastavalt artikli 10 lõike 3 sätetele.
- b) Järelevalvetsoonis kohaldatavad meetmed kehtivad vähemalt seni, kui on võetud:
- i) kõik artiklis 16 sätestatud meetmed,
 - ii) kõik ohustatud tsoonis nõutavad meetmed.

9. Üldised ühismeetmed

Sigade vesikulaarhaiguse korral kohaldatakse järgmisi lisameetmeid:

1. liikmesriigid tagavad, et kui sigade vesikulaarhaiguse esinemine ametlikult kinnitatakse, tuvastatakse lisaks käesoleva direktiivi artikli 4 lõikes 2 ja artiklis 5 sätestatud meetmetele võimalusel alati haiguse tõenäolise majandisse sattumise ja ametlike meetmete rakendamise vahelisel ajal tapetud sigade liha asukoht ning hävitatakse see liha ametliku järelevalve all selliselt, et sigade vesikulaarhaiguse viiruse leviku oht on välistatud;

▼B

2. kui riiklikul veterinaarstil on põhjust kahtlustada, et mis tahes majandis viibivad sead võivad olla saastunud inimese, looma või sõiduki liikumise tõttu või mis tahes muul viisil, jäävad kõnealuse majandi sigade suhtes kehtima käesoleva direktiivi artiklis 9 osutatud liikumiskitsendused vähemalt seni, kui on läbi viidud:

- a) majandis viibivate sigade kliiniline läbivaatus, mille tulemused on olnud negatiivsed;
- b) majandis viibivatelt sigadelt võetud statistilise proovi seroloogiline uuring, ilma et oleks leitud sigade vesikulaarhaiguse antikehi vastavalt jaotise 7 lõike 3 punkti b alapunktile ii.

Punktides a ja b osutatud uuringuid ei viida läbi enne, kui on möödunud 28 päeva ruumide võimalikust saastumisest inimeste, loomade või sõidukite liikumise tõttu või mis tahes muul viisil.

3. Kui tapamajas kinnitatakse sigade vesikulaarhaigus, tagab pädev asutus, et:

- a) kõik selles tapamajas olevad sead tapetakse viivitamata;
- b) nakatunud ja saastunud sigade korjused ja rups hävitatakse ametliku järelevalve all selliselt, et välditakse sigade vesikulaarhaiguse viiruse leviku ohtu;
- c) ehitiste ja seadmete, sealhulgas sõidukite puhastamine ja desinfitseerimine toimub riikliku veterinaarsti järelevalve all vastavalt pädeva asutuse juhistele;
- d) viiakse läbi epidemioloogiline uuring kooskõlas käesoleva direktiivi artikliga 8;
- e) ühtegi uut siga ei tooda tapmiseks enne, kui on möödunud vähemalt 24 tundi kooskõlas punktiga c läbi viidud puhastamise ja desinfitseerimise lõpetamisest.

10. Nakatunud majandite puhastamine ja desinfitseerimine

Lisaks käesoleva direktiivi artiklis 16 sätestatud meetmetele kohaldatakse veel järgmised meetmed.

1. Esialgse puhastamise ja desinfitseerimise kord

- a) Niipea kui sigade korjused on kõrvaldamiseks ära viidud, tuleks ruumide neid osi, kus sigu peeti, ning tapmise ajal saastunud ruumide mis tahes muid osi piserdada desinfitseerimisvahendiga, mis on kasutamiseks heaks kiidetud vastavalt artiklile 16 ja mille kontsentratsioon on asjakohane sigade vesikulaarhaiguse suhtes. Desinfitseerimisvahend peaks pindadele jääma vähemalt 24 tunniks.
- b) Mis tahes kude või veri, mis võib olla tapmise ajal pritsinud, tuleks hoolikalt kokku koguda ja koos korjustega likvideerida (tapmine peaks alati toimuma läbilaskmatul pinnal).

2. Edasise puhastamise ja desinfitseerimise kord

- a) Kogu sõnnik, alusmaterjal, saastunud sööt jms tuleks ehitistest kõrvaldada, kokku kuhjata ning seda tuleks piserdada desinfitseerimisvahendiga, mis on kasutamiseks heaks kiidetud. Läga tuleks töödelda viiruse tapmiseks sobival viisil.
- b) Kogu kaasaskantav varustus tuleks ruumidest kõrvaldada ning puhastada ja desinfitseerida eraldi.
- c) Kõikidelt pindadelt tuleks kõrvaldada rasv ja mustus, leotades rasvastase vahendiga ja pestes suruveega.
- d) Seejärel tuleks veelkord piserdada kõiki pindu desinfitseerimisvahendiga.
- e) Pitseeritavaid ruume tuleks fumigeerida.
- f) Pärast inspekteerimist riikliku veterinaarsti poolt tuleks kokku leppida ja viivitamata läbi viia kahjustatud põrandate, seinte jms remont.
- g) Lõpetatud remonditööd tuleb inspekteerida, tagamaks et need on rahuldavalt läbi viidud.

▼B

- h) Kõiki ruumide osi, mis on täiesti vabad põlevainest, võidakse kuumtöödelda leeklambi abil.
- i) Kõiki pindu tuleks piserdada leeliselise desinfitseerimisvahendiga, mille pH-määr on suurem kui 12,5, või muu desinfitseerimisvahendiga, mis on kasutamiseks heaks kiidetud. See desinfitseerimisvahend tuleks ära pesta 48 tunni möödudes.

3. *Lõpliku puhastamise ja desinfitseerimise kord*

Töötlust leeklambi või leeliselise desinfitseerimisvahendiga (jaotise 2 punkt h või i) tuleks korrata 14 päeva möödudes.

11. Nakatunud majandite taasasustamine

Lisaks käesoleva direktiivi artikli 5 lõikes 4 sätestatud meetmetele kohaldatakse järgmisi meetmeid.

1. Taasasustamine ei tohiks alata enne, kui ruumide esimese täieliku desinfitseerimise (s.o puhastamise ja desinfitseerimise korra etapi nr 3) lõpetamisest on möödunud vähemalt neli nädalat.
2. Sigade uuesti majandisse toomisel võetakse arvesse asjaomases majandis praktiseeritavat loomakasvatust viisi ning toomine peab vastama ühele järgmistest protseduuridest:
 - a) vabaõhu-seamajandite puhul algab sigade uuesti majandisse toomine sellest, et tuuakse sisse kontrollpõrsad, mida on kontrollitud ja millel ei ole leitud sigade vesikulaarhaiguse viiruse antikehasid. Need kontrollpõrsad paigutatakse vastavalt pädeva asutuse nõuetele kogu nakatunud majandisse ning 28 päeva pärast majandisse toomist vaadatakse need kliiniliselt läbi ja neilt võetakse proovid seroloogiliste testide tarvis.

Kui ühelgi põrsal ei ole tekkinud sigade vesikulaarhaiguse kliinilisi ilminguid ega selle haiguse viiruse antikehasid, võib majandi täielikult asustada;
 - b) kõikide muude kasvatust viiside puhul tuuakse sead uuesti majandisse kas vastavalt punktiga a ette nähtud meetmetele või täieliku asustamise korras, tingimusel et:
 - kõik sead saavad kaheksa päeva jooksul ja majanditest väljaspool tsooni, mille suhtes kehtivad kitsendused sigade vesikulaarhaiguse tõttu, ning et kõik need sead on seronegatiivsed,
 - 60 päeva jooksul alates viimaste sigade saabumisest ei tohi ükski siga majandist lahkuda,
 - taasasustatud karja kontrollitakse kliiniliselt ja seroloogiliselt vastavalt pädeva asutuse nõuetele. See kontroll võidakse läbi viia kõige varem 28 päeva pärast viimaste sigade saabumist.
12. Hiljemalt 1. oktoobril 1997 esitab komisjon nõukogule aruande, mis on koostatud alalise veterinaaromitee arvamuse põhjal ning mis käsitleb uurimis- ja diagnostikaprotseduuride arengut, aga ka tehnika ja teaduse edusamme seoses sigade vesikulaarhaigusega ning millega on kaasas mis tahes asjakohased ettepanekud vastavalt selle aruande andmetele. Nõukogu otsustab selliste ettepanekute üle kvalifitseeritud häälteenamusega hiljemalt kuus kuud pärast nende esitamist.

*III LISA***ÜHENDUSE REFERENTLABORID KÕNEALUSTE HAIGUSTE TARVIS**

Ühenduse referentlaboritel kõnealuste haiguste tarvis on järgmised funktsioonid ja ülesanded:

1. komisjoniga konsulteerides kooskõlastada meetodeid, mida liikmesriigid kasutavad kõnealuse haiguse diagnoosimiseks, seda eriti:
 - a) tüpiseerides, hoides ja tarnides kõnealuse haiguse viiruse tüvesid seroloogiliste testide jaoks ja antiseerumite valmistamise tarvis;
 - b) tarnides siseriiklikele referentlaboritele standardseerumeid ja muid võrdlusreaktiive, et standardida liikmesriikides kasutatavaid teste ja -reaktiive;
 - c) koostades ja säilitades kõnealuse haiguse viirustüvede ja isolaatide kogu;
 - d) korraldades perioodiliselt diagnostikaprotseduuride võrdluskatseid ühenduse tasandil;
 - e) kogudes ja kõrvutades andmeid ja teavet ühenduses kasutatavate diagnoosimeetodite ja läbiviidud katsete tulemuste kohta;
 - f) iseloomustades kõnealuse viiruse isolaate kaasaegseimate võimalike meetodite abil, et võimaldada mõista paremini kõnealuse haiguse episotoloogiat;
 - g) pidades sammu kõnealuse haiguse järelevalve, episotologia ja profülaktika arenguga kogu maailmas;
 - h) säilitades teadmisi kõnealuse haiguse viiruse ja muude asjakohaste viiruste kohta, et võimaldada kiiret eristusdiagnoosi;
 - i) omandades põhjalikke teadmisi kõnealuse haiguse likvideerimise ja tõrje tarvis kasutatavate immunoloogiliste veterinaartoodete valmistamise ja kasutamise kohta;
2. aidata aktiivselt kaasa kõnealuse haiguse puhangute diagnoosimisel liikmesriikides, uurides diagnoosi kinnitamiseks, iseloomustamiseks ja episotoloogiliseks uurimiseks laborile saadetud viirusisolaate;
3. hõlbustada laboridiagnostika ekspertide väljaõpet või ümberõpet, et ühtlustada diagnostikameetodeid kogu ühenduses.

*IV LISA***SITUATSIOONIPLAANIDE MIINIMUMKRITERIUMID**

Situatsiooniplaanid peavad vastama vähemalt järgmistele kriteeriumidele:

1. riiklikul tasandil kriisikeskuse asutamine, milles kooskõlastatakse asjaomases liikmesriigis kõiki tõrjemeetmeid;
2. kohalike loomatauditõrje komisjonide loetelu koos asjakohaste vahenditega, et kooskõlastada tauditõrjemeetmeid kohalikul tasandil;
3. üksikasjalik teave tõrjemeetmesse kaasatud töötajate kohta, nende erialateadmised ja vastutus;
4. iga kohalik loomatauditõrje komisjon peab olema suuteline võtma kiiresti ühendust haiguspuhanguga otseselt või kaudselt seotud isikute või organisatsioonidega;
5. seadmete ja materjali kättesaadavus tauditõrjemeetmete nõuetekohaseks võtmiseks;
6. üksikasjalik juhend haiguse või nakkuse kahtluse ja sellele kinnituse saamise korral võetavate meetmete kohta, s.h korjaste hävitamise meetmed;
7. koolituskavad ja haldusprotseduur asjaomaste erialateadmiste säilitamiseks ja arendamiseks;
8. diagnostikalaboritel peavad olema vahendid tapajärgse kontrolli, seroloogia, histoloogia jms tegemiseks, ning neis tuleb säilitada kiirdiagnoosiks vajalikud oskused. Tuleb korraldada proovide kiire transport;
9. üksikasjad erakorralise vaksineerimise taaskehtestamise korral vajamineva kõnealuse haiguse vaktsiini eeldatava koguse kohta;
10. sätted, millega tagatakse situatsiooniplaanide rakendamiseks vajalikud õiguslikud alused.